

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 523/2018-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 27. septembra 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE], zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Mária Badová, s. r. o., Vajanského 1/2765, Žilina, v mene ktorej koná konateľka a advokátka JUDr. Mária Badová, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 69/2004 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] o d m i e t a ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. augusta 2018 doručená sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 69/2004 (ďalej len „napadnuté konanie“).

2. Sťažovateľ v podanej sťažnosti uvádza:

„Prieťahy v konaní Okresného súdu Čadca chcem odôvodniť nečinnosťou súdu po podaní žalobného návrhu v právnej veci mňa ako žalobcu proti žalovanej obchodnej spoločnosti v I.rade REALITY LAURIN, a.s., so sídlom ul. Belanského č.2725, 024 01 Kysucké Nové Mesto, [REDAKOVANÉ], a spol. o zaplatenie 1.902,61 € s prísl., v jej neskončení do dnešného dňa, ktorá je vedená u odporcu - na Okresnom súde Čadca pod č.k. 12C/69/2004.

Poukazujem najmä na nižšie uvedené chronológiu postupu odporcu po podaní žalobného návrhu:

- 20.5.2004 bola doručená odporcovi žaloba, ktorou som sa domáhal zaplatenie sumy 57.318,-Sk s úrokom z omeškania 15,5% ročne od.1.9.2002 do zaplatenia a trov konania,

- 22.9.2004 bolo odporcovi doručené doplnenie žalobného návrhu predložením ďalších dôkazov,

- 10.11.2004 žiadosťou odporcu som bol vyzvaný na predloženie dôkazu – listiny, že žalovaný REALITY LAURIN, a.s., bol vyzvaný na zaplatenie dlžnej sumy s určeným termínom splatnosti dlžnej sumy,

- 29.11.2004 som odporcovi predložil požadovaný doklad,

- 9.11.2004 odporca vytýčil termín pojednávania na deň 17.1.2005 o 9,00 hod., na ktorom bolo zistené, že dôkazy, ktoré som súdu predložil, boli založené do nesprávneho spisu vedeného pod č.k. 13C/64/2004,

- 19.4.2005 som žiadal, aby odporca pokračoval v konaní,

- 7.6.2005 odporca vytýčil termín pojednávania na deň 12.9.2005 o 14,00 hod., na ktorom došlo k odročeniu pojednávania z dôvodu nedostavenia sa žalovaného na pojednávanie,

- 28.10.2005 uznesením odporcu č.k. 12C/69/2004-67 bolo rozhodnuté o nepripustení rozšírenia žalobného návrhu a o tom, že pohľadávka v sume 465.245,50 Sk (15.443,30 €) patrí do dedičstva po mojom neb. otcovi [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], s tým, že žalovaný je povinný vydať bezdôvodné obohatenie mne navrhovateľovi v celku, ktorému bola uložená povinnosť po obdržaní bezdôvodného obohatenia vyplatiť navrhovateľom 1. – 2. dedičský podiel v 1/3,

- 28.10.2005 uznesením odporcu č.k. 12C/69/2004-69 bolo rozhodnuté o nepripustení rozšírenia žalobného návrhu, - 28.2.2006 uznesením Krajského súdu Žilina č.k. 5Co/622/2005-79 bolo zrušené rozhodnutie odporcu č.k. 12C/69/2004-67,

- 28.2.2006 uznesením Krajského súdu Žilina č.k. 5Co/4/2006-81 bolo zrušené rozhodnutie odporcu č.k. 12C/69/2004-69,

- 24.5.2006 uznesením odporcu č.k. 12C/69/2004 som bol vyzvaný na upresnenie a doplnenie svojich podaní zo dňa 29.6.2005 a dňa 16.9.2005,

- 9.8.2006 som doplnil svoje podania do spisu odporcu,

- 4.10.2006 uznesením odporcu č.k. 12C/69/2004 bolo pripustené, aby do konania na strane žalobcov vstúpila [REDACTED] a na strane žalovaných, aby do konania pristúpili SWIMEA, s.r.o., a Stavebná mechanizácia, s.r.o.,

- 2.8.2007 odporca vytýčil termín pojednávania na deň 14.9.2007 o 9,00 hod., - 5.10.2007 uznesením odporcu č.k. 12C/69/2004 som bol vyzvaný na odstránenie nedostatkov podania v súdom stanovenej lehote,

- 2.4.2008 uznesením odporcu č.k. 12C/69/2004 som bol vyzvaný na odstránenie vady podaného návrhu zo dňa 20.5.2004 doplneného dňa 29.6.2005,

- 16.9.2008 som odporcovi upresnil návrh žalobcov,

- 29.10.2008 uznesením odporcu č.k. 12C/69/2004-128, 129 bola pripustená zmena rozsudového návrhu,

- 26.4.2009 bolo odporcovi zaslané moje podanie označené ako doplnenie a zmena návrhu,

- 3.6.2009 odporca vytýčil termín pojednávania na deň 12.6.2009 o 9,00 hod., ktoré predvolanie mi však bolo doručené až dňa 25.6.2009, teda som sa ho nemohol zúčastniť, lebo som o ňom nemal žiadnu vedomosť,

- 25.6.2009 ma odporca vyzval, aby som sa vyjadril k pripojeným podaniam žalovaných zo dňa 17.6.2009,
- 1.7.2009 som odporcovi doručil moje vyjadrenie,
- 27.7.2009 odporca mi zaslal výzvu na predloženie kópie rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 14Co/6258/1995, Krajského súdu v Žiline č.k. 5Co/176/2008,
- 5.8.2009 som odporcovi doručil žiadané rozhodnutia,
- 12.6.2009 odporca vytýčil termín pojednávania na deň 4.9.2009 o 8,30 hod.,
- 17.8.2009 odporca mi zaslala upovedomenie o odročení tohto pojednávania a vytýčil termín pojednávania na deň 11.9.2009 o 8,30 hod.,
- 18.3.2010 uznesením odporcu č.k. 12C/69/2004 bolo rozhodnuté, že súd nepripúšťa zmenu návrhu zo dňa 30.4.2009,
- 19.4.2010 som odporcovi zaslal moje odvolanie,
- 29.9.2011 uznesením Krajského súdu Žilina č.k. 6Co/295/2011-228 bolo odvolanie mňa navrhovateľa a spol. odmietnuté,
- 6.6.2011 odporca mi zaslal výzvu na predloženie plnomocenstva na zastupovanie [REDACTED], ktorú som však prevzal až dňa 1.7.2011,
- 25.1.2012 s podaním označeným ako doplnenie som odporcovi doručil ďalšie dôkazy,
- 11.12.2012 som adresoval predsedovi Okresného súdu Čadca sťažnosť na prieťahy v konaní,
- 9.1.2013 mi odporca pod č.k. Spr 207/2012 zaslal vyjadrenie k mojej sťažnosti označené ako vybavenie sťažnosti v závere ktorej skonštatoval, že považuje moju sťažnosť za dôvodnú,
- 7.2.2013 som požiadal odporcu o prerušenie konania do rozhodnutia Centra právnej pomoci v Žiline o mojej žiadosti na poskytnutie právnej pomoci a pridelení právneho zástupcu,
- 10.1.2018 Krajský súd v Žiline mi doručil odpoveď na sťažnosť na prieťahy v konaní, ktorá mu bola doručená dňa 28.12.2017, v obsahu ktorej je uvedené, že na predĺžení konania sa spolupodieľajú subjektívne a aj objektívne príčiny,
- 16.2.2018 som doručil Krajskému súdu v Žiline žiadosť o prešetrenie vybavenia žiadosti,

- 23.4.2018 Krajský súd v Žiline mi doručil odpoveď na prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy v konaní odporcu, ktorá mi bola doručená dňa 17.5.2018, v obsahu ktorej je uvedené, že krajský súd sa nestotožňuje s odpoveďou predsedníčky Okresného súdu Čadca teda, že moju sťažnosť považuje za dôvodnú aj z toho hľadiska, že celý spor trvá od roku 2004, to znamená cca 14 rokov.“

3. Sťažovateľ v podanej sťažnosti poukazuje na skutočnosť, že napriek tomu, že odo dňa začatia napadnutého konania už uplynulo viac ako 14 rokov, napadnuté konanie ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu nebolo právoplatne skončené. Podľa názoru sťažovateľa bol okresný súd v napadnutom konaní nečinný jednak v období, ktoré už bolo predmetom posudzovania ústavného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. II. ÚS 552/2015, v ktorom ústavný súd nálezom č. k. II. ÚS 552/2015-29 zo 14. januára 2016, ktorý nadobudol právoplatnosť 1. marca 2016, vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy napadnutým konaním, ako aj v období po právoplatnosti predmetného nálezu ústavného súdu.

4.1 Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal predsedníčke okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní, ktorá jej bola doručená 28. decembra 2017. Predsedníčka okresného súdu reagovala na sťažnosť sťažovateľa listom z 10. januára 2018, v ktorom uviedla: „Uznesením okresného súdu v Žiline sp. zn. 2K 21/2015 zo dňa 24.3.2016 bol vyhlásený konkurz na Vás ako žalobcu. Správkyňa konkurznej podstaty doručila súdu dňa 16.12.2017 návrh na uzavretie zmiery, ktorý bol zaslaný na základe pokynu sudkyne zo dňa 2.11.2017 na vyjadrenie ostatným účastníkom konania. Návrh na schválenie zmiery doručil súdu aj [REDAKOVANÉ] dňa 16.10.2017. Dňa 14.11.2017 [REDAKOVANÉ] žiadal súd o schválení zmiery rozhodol bez nariadenia pojednávania. Dňa 4.1.2018 bola zaslaná výzva [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], aby súdu oznámil, či vstupujú do konania na strane žalobcov po zomr. [REDAKOVANÉ]. Taktiež bola zaslaná výzva [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], či trvajú na podanej žalobe alebo ju berú späť. Výzva bola zaslaná i správkyňi konkurznej podstaty a [REDAKOVANÉ]

Vzhľadom na zistené skutočnosti mám za to, že súd uskutočňoval procesné úkony smerujúce k vydaniu rozhodnutia plynulé a sťažnosť považujem pokiaľ sa týka časového aspektu za nedôvodnú.“

4.2 Podaním zo 16. februára 2018 sťažovateľ podal žiadosť na Krajskom súde v Žiline (ďalej len „krajský súd“) o prešetrenie vybavenia sťažnosti, ktorú adresoval predsedníčke okresného súdu, na ktorú táto odpovedala listom z 10. januára 2018. Predsedníčka krajského súdu reagovala na žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti sťažovateľa listom z 23. apríla 2018, v ktorom uviedla: *„Prešetrením vybavenia sťažnosti a celého pripojeného materiálu musím konštatovať, že sa nestotožňujem s odpoveďou predsedníčky Okresného súdu Čadca, Vašu sťažnosť považujem za dôvodnú, a to už z toho hľadiska, že celý spor (ako vyplýva aj zo spisovej značky) trvá od roku 2004, to znamená cca 14 rokov. Už táto skutočnosť nasvedčuje tomu, že v konaní došlo k prieťahom, ktoré čiastočne nie sú zavinené súdom prvej inštancie tak, ako Vám vysvetlila v odpovedi predsedníčka OS Čadca*

Vychádzajúc z vyššie citovaného ustanovenia zákona a rešpektujúc ho, som v záujme celej záležitosti v súvislosti s odstránením prípadných ďalších prieťahov v konaní zisťovala stav konania v poslednom období, apelujúc na zabezpečenie plynulosti v uvedenom konaní v ďalšom období. V tejto súvislosti som požiadala predsedníčku Okresného súdu Čadca o dohľad v uvedenom konaní, samozrejme, bez zasahovania do priebehu konania a dokazovania, ako aj rozhodovania. Celé úsilie má byť zamerané na plynulosť a prioritné vybavenie tejto veci, ktorá napadla na súd prvej inštancie ešte v roku 2004.“

5. S odkazom na prezentovanú argumentáciu sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom vyslovil:

„Právo [redacted], [redacted], trvale bytom [redacted], [redacted], priznané čl. 48. ods. 2 Ústavy SR a čl. 6. ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v konaní vedenom na Okresnom súde v Čadci, pod sp. zn. 12C/69/2004, aby sa vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, bolo porušené.

[redacted] sa priznáva primerané zadosťučinenie vo výške 10 000,- € (slovom: desaťtisíc EUR), ktoré je odporca – Okresný súd Čadca povinný zaplatiť

sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] v lehote dvoch mesiacov od vydania nálezu Ústavného súdu SR.

Okresný súd Čadca je povinný zaplatiť trovy právneho zastúpenia [REDAKOVANÉ] na účet právnej zástupkyne...“

6. Sťažovateľ svoj návrh na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 10 000 € odôvodňuje takto:

„Ja ako sťažovateľ navrhujem, aby ústavný súd vo výrokovvej časti svojho nálezu... mi priznal primerané finančné zadosťučinenie spolu vo výške 10 000 € od odporcu, ktoré som vyčíslil tak, že suma 2 000 € by bola adekvátne na každé 3 roky nečinnosti odporcu (do roku 2016 by teda činila jeho výška 8 000,- €, po roku 2016 je primeraná suma 2 000,- €, nakoľko je možné dôvodne predpokladať, že konanie sa u odporcu neskončí do 20.5.2019) a súčasne aby mi toto primerané zadosťučinenie vyplatil v lehote dvoch mesiacov od vydania nálezu.

Pokiaľ ide o výšku primeraného finančného zadosťučinenia mnou navrhovaná výška je podľa môjho názoru primeraná ako náhrada nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch, pričom podotýkam, že k tejto výške som dospel tak, že za každý rok nečinnosti odporcu je suma 10 000 € primeraná. Mám za to, že vzhľadom na obdobie nečinnosti príslušného súdu, ako i na tú skutočnosť, že vo veci síce boli vykonané pojednávania, avšak doposiaľ nedošlo k právoplatnému skončeniu konania v tejto veci, že v podstate odporca po viac ako 14 rokoch nečinnosti po doručení dňa 20.5.2004 môjho žalobného návrhu, konanie právoplatne neskončil.“

II.

7. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Sťažovateľ sťažnosťou doručenu ústavnému súdu namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

10. Podľa čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

11. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

12. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 2 K 21/2015 z 24. marca 2016 bol na majetok sťažovateľa ako dlžníka vyhlásený konkurz. Do funkcie správcu bola ustanovená [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]. Konkurz na majetok sťažovateľa nebol ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu sťažovateľom právoplatne skončený.

13. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“) oprávnenie úpadcu nakladať s majetkom podliehajúcim konkurzu a oprávnenie konať za úpadcu vo veciach týkajúcich sa tohto majetku, vyhlásením konkurzu prechádza na správcu; správca pritom koná v mene a na účet úpadcu.

14. Podľa § 47 ods. 4 zákona o konkurze a reštrukturalizácii súdne a iné konania, ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcovi, možno po vyhlásení konkurzu začať len na návrh správcu, návrhom podaným voči správcovi v súlade s týmto zákonom alebo z podnetu orgánu príslušného na konanie, pričom účastníkom konania namiesto úpadcu je správca.

15. Ako už bolo uvedené, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti skúma, či sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou, ktorá je nositeľom základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Článok 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy totiž poskytujú ochranu pred porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v konaní pred súdom len jeho účastníkovi, pretože len vo vzťahu k nemu sa plní účel tohto základného práva, ktorým je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (II. ÚS 10/01, I. ÚS 55/02).

16. Z čl. 127 ods. 1 ústavy teda vyplýva, že sťažovateľ musí namietat' porušenie svojich základných práv a v spojitosti s konaním pred všeobecným súdom je to možné len vtedy, ak je v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu účastníkom konania, v ktorom namieta porušenie základných práv (II. ÚS 3/05).

17. Keďže sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v konaní, v ktorom vzhľadom na vyhlásenie konkurzu na jeho majetok nemá procesné postavenie strany sporu, keďže oprávnenie konať za úpadcu (sťažovateľa) v už prebiehajúcim súdnom spore, ako aj oprávnenie úpadcu (sťažovateľa) podávať návrh na začatie konania podľa osobitného predpisu prešlo na správcu, ústavný súd sťažnosť

sťažovateľa po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

18. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd už nezaoberal ďalšími návrhmi formulovanými sťažovateľom v petite sťažnosti (návrh na priznanie finančného zadosťučinenia a návrh na priznanie náhrady trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. septembra 2018